

Gradivo za tiskovno konferenco v Ložicah, 27. maj 2015

Društvo EKO Anhovo in dolina Soče – društvo za naravovarstvo in okoljevarstvo

Smo novoustanovljeno društvo, ki je nastalo kot logična posledica dobro sprejete **CI Zagotovimo vsaj našim otrokom čisto in zdravo okolje** s strateškim ciljem izboljšanja kakovosti bivalnega okolja.

Kaj je povod nastanku društva: gre za skupek – grmado sledečih dejavnikov:

- Poleg desetletja težav s prahom in smradom zaznavamo vedno večjo frekvenco tovarnega prometa (predvsem tujih prevoznikov) v smeri Nova Gorica – Anhovo in s tem dodatno poslabšanje že tako devastiranih bivalnih pogojev, kot tudi same cestne infrastrukture, kar nas je spodbudilo k raziskovanju vzrokov.
- V zadnjem obdobju smo zasledili in ugotovili za nas nesprejemljive podatke in ukrepe. Veljaki lokalne politike so Salonitu Anhovo podpisali manjkajoči soglasji za pridobitev gradbenih dovoljenj za gradnjo dodatnih objektov za sežig odpadkov. Menimo, da so s tem netransparentnim postopkom prekršili določila Aarhuske konvencije, ki je v RS nastopila leta 2004. Po našem mnenju bo dejavnost v novih objektih še dodatno obremenila okolje, zato bi morala biti javnost o tem obveščena in tudi soodločati. Poleg tega je ARSO marca 2014 Salonitu Anhovo odobril izdatno povečanje dnevne proizvodnje klinkerja ob tem pa mu dovolil kar 100% uporabo odpadkov za energent.
- Ob teh ugotovitvah se sprašujemo, če je Salonit sploh še cementarna ali je že sežigalnica. Zaskrbljujoče je dejstvo, da podjetje kljub ogromni količini sežganih odpadkov še vedno obratuje po pogojih, ki so določeni za cementarno, zato mu predpisujejo bistveno višje mejne vrednosti dovoljenih izpustov.
- Nadzor obremenitve okolja izvaja kar Salonit Anhovo sam, kar nam vzbuja sum v kredibilnost rezultatov. Krajan redno opažamo izredne dogodke v proizvodnji (močno prašenje, smrad, vonj po plinu). V zvezi s to problematiko smo v začetku letošnjega meseca maja na dnevu odprtih vrat podjetja postavili kar nekaj vprašanj, na katere do danes še nismo prejeli pojasnil.
- Glede na analizo, ki jo je za občino Kanal ob Soči leta 2009 opravila Goriška lokalna energetska agencija (GOLEA) je razvidno, da je Salonit Anhovo generator kar 98% izpustov iz nepremičnih virov v naši občini.

Po večletnih prizadevanjih za dialog med lokalnim prebivalstvom in odgovornimi v Salonitu Anhovo smo ugotovili, da je bil to le monolog. Želje, pripombe in predloge prebivalstva se je ves čas ignoriralo. Iz tega lahko sklepamo, da je bil edini interes Salonita ta, da se monolog ohrani za zaprtimi vrati. S tem je Salonit Anhovo uspel ustvariti v medijih in širši javnosti navidezen vtis vzorčno odličnega podjetja v sodelovanju z lokalno skupnostjo, katera ne nasprotuje sežiganju odpadkov.

Dosegel je tudi to, da se po Sloveniji manipulira s podatkom, da Občina Kanal ob Soči dobiva visoko rento na račun kurjenja odpadkov v Salonitu Anhovo in je zato prebivalstvo tiho.

V letu 2014 je v občinski proračun iz naslova nadomestila za rudarjenje kapnilo 13.000€, v letošnjem letu pa je iz istega naslova predvidenih le še 6.000€. Drugih prilivov od Salonita v uradnih občinskih bilancah ni.

Ker smo spregledali dolgoletno manipuliranje Salonita Anhovo s prebivalstvom, smo se letos na svetovni dan zdravja dogovorili za ustanovitev **CI Zagotovimo vsaj našim otrokom čisto in zdravo okolje**, ki smo jo uradno formirali že naslednji dan.

Skozi razpravo s krajanji se je največkrat izpostavilo močno prašenje, smrad, vonj po plinu, preobremenjenost regionalne ceste s tovornim prometom, strah pred škodljivimi izpusti, ki bi lahko imeli za posledico huda obolenja ter problem skladiščenja izrabljenih gum.

Po pregledu IPPC dovoljenja Salonita Anhovo za skladiščenje gum, ki ga je ARSO izdal marca 2014, smo ugotovili, da Salonit Anhovo do tega datuma sploh ni imel dovoljenja za skladiščenje izrabljenih gum. Kljub temu, da so ga pridobili šele pred kratkim pa je več kot očitno, da se ponovno postavljajo nad zakon in prebivalce, saj ga popolnoma ignorirajo. Katastrofalna ugotovitev je tudi ta, da je Salonit Anhovo do leta 2001 kar 20 let sežigal izrabljene gume brez vsakršnih dovoljenj.

Odgovorni predstavniki Salonita Anhovo vedno zatrjujejo, da je njihovo skladiščenje izrabljenih gum povsem ustrezno in da ni potrebe po zaščitnih ukrepih pred komarji in mrčesom z vidika preprečevanja razmnoževanja. Trdijo celo, da so se tigrasti komarji pojavili in pretirano razmnožili v naših krajih predvsem zaradi stoječe vode v cvetličnih loncih in cvetličnih vazah na pokopališčih, ter ugodnega podnebja v Anhovem, ki postaja vse bolj tropsko. Mi tem pojasnilom ne verjamemo, saj raziskave kažejo, da je prav transport in skladiščenje izrabljenih pnevmatik (stoječa voda) glavni krivec pojavov in povečanja populacij komarjev na določenih področjih (tigrasti komar). Ob tem nas je prestrašila informacija, ki je pricurljala od zaposlenih v Salonitu Anhovo, da je Salonit izvedel cepljenje nekaterih zaposlenih, ki v delovnem procesu manipulacije z odpadki prihajajo v stik z le temi. Cepljeni so bili proti določenim hudim virusnim obolenjem, ki jih prenašajo komarji. Mnenja smo, da Salonit Anhovo krajanom prikriva vnos virusno/bakterijsko kontaminiranih odpadkov v cementarno. Bojimo se možnosti izrednih posledic epidemije v Soški dolini in širše po Sloveniji.

Pri pregledu ARSO IPPC dovoljenja in primerjave situacije na terenu smo zaprepadeno ugotovili, da prihaja do ogromnih odstopanj, saj so kršene skoraj vse točke pravilnika o skladiščanju izrabljenih gum. Tudi to nespoštovanje pravil prikazuje aroganco Salonita Anhovo tako do prebivalcev, kot tudi do zakonskih določil. Sumimo tudi, da Salonit Anhovo nima izdelane študije o ravnanju v primeru požara na deponijah izrabljenih gum.

V oči dobesedno bode pogled na gume, ki so razmetane po celotnem industrijskem kompleksu Salonita Anhovo in to večinoma tam, kjer jim ARSO NI IZDAL dovoljenja za skladiščenje gum – verjetno tudi zato, ker so po pravilniku te parcele popolnoma neprimerne za skladiščenje (asfaltna podlaga, električni vodniki, bližina plinske napeljave, bližina objektov – tudi bivalnih, odtekanje meteorne vode direktno v kanalizacijo in površinske vode).

Znotraj cementarne (brez kamnoloma) ima Salonit Anhovo dovoljenje za skladiščenje izrabljenih gum samo na katastrski parceli št. 1215/18 (del) v k.o. Anhovo, večina gum pa se skladišči na področju stare cementarne tik ob stanovanjskem naselju na asfaltnih podlagah – očitno brez dovoljenja!

Salonit Anhovo z deponijami izrabljenih gum po skoraj celotnem industrijskem kompleksu, vsem na očeh, izkazuje in dokazuje moč ter aroganco do krajanov in zakonov.

Kako naj potem verjamemo in zaupamo v meritve, trditve in ostala zagotovila vodilnih predstavnikov Salonita o emisijah ter drugih očem nevidnih dejavnikov, ki vplivajo na naše počutje in zdravje?

Kdo nam garantira, da se nam ne more zgoditi podobno kot v Celju, kjer so tla okoli Cinkarne Celje onesnažena s težkimi kovinami, ki prehajajo v podtalnico oz. primer cementarne Wietersdorf in Peggau v Avstriji, kjer je prišlo do kontaminacije mleka s strupenim heksaklorbenzenom in so celo pozvali ljudi na pregled krvi?

Kdo nas ščiti in komu lahko zaupamo glede na vso stihijo? Kako naj zaupamo vodstvu Salonita kot tudi občinskim veljakom, ko nam trdijo, da nove investicije ne bodo potrebovali za kurjenje oz. sosežig komunalnih odpadkov, ko pa v gradbenem dovoljenju jasno navajajo, da jo bodo potrebovali med drugim tudi za kurjenje komunalnih odpadkov?

Vse to nezaupanje ni skoncentrirano samo na lokalnem nivoju, temveč se na razne načine ozaveščanja in zavedanja naše ustavne pravice do življenja v zdravem okolju. (72.člen) izraža tudi bistveno dlje. Veliko pobud in vprašanj prihaja tudi izven državnih meja. Vsa ta aktivna dinamika v zadnjem mesecu nas je primorala, da smo iz **Ci Zagotovimo vsaj našim otrokom čisto in zdravo okolje** ustanovili **Društvo EKO Anhovo in dolina Soče**. Skoraj TISOČ podpisov podpore v tako kratkem času, katerih v Kanalu sploh še nismo uspeli začeti zbirati, nam nalaga veliko odgovornost do ljudi, okolja in predvsem do naših potomcev, da bodo lahko vsaj oni imeli boljše življenjske pogoje, kot smo jih do sedaj imeli mi.

Zgodovinsko gledano je območje občine Kanal ob Soči degradirano zaradi negativnih vplivov proizvodnje, ki se je in se še vedno izvaja v Salonitu, kot tudi negativnih vplivov v obliki strupenih izpustov. Ta negativna konotacija prinaša v te kraje tudi druge negativne dejavnike, ki poleg številnih bolezni, umiranja, enega izmed najvišjih izselitvenih indeksov v državi, nerazvitosti ostalih gospodarskih panog prinaša tudi oteževanje samooskrbe in s tem vedno slabšo socialno sliko kraja – občine.

Kakšni so naši nameni in cilji:

- Naš glavni namen je doseči pogoje za izboljšanje kakovosti bivanja v čistem okolju.

Katere so naše aktivnosti:

- Z ustanovitvijo društva smo zadevo zastavili projektno. Med člani so tudi strokovni sodelavci z različnih področji, ki pridobljene informacije strokovno in pravno preverjajo. Z ugotovitvami seznanjamo javnost in ukrepamo na podlagi dejstev ter preverjenih podatkov.

Takoj ko bomo pridobili nova preverjena dejstva, bomo zopet obvestili javnost in medije ter v zakonskih okvirih ukrepali.

Zagotovimo vsaj našim otrokom čisto in zdravo okolje, če že mi nismo imeli te možnosti!

P.S. Naše slike žal niso simbolične temveč kruta realnost, grafi in podatki pa povzetki uradnih dokumentov.

FACEBOOK: <https://www.facebook.com/pages/Civilna-iniciativa-Zagotovimo-vsaj-nasim-otrokom-cisto-in-zdravo-okolje/1568130916769915>

<https://www.facebook.com/pages/EKO-Anhovo-in-dolina-So%C4%8De/558794250930111?ref=hl>

E-MAIL: eko.anhovo@gmail.com

SPLET: www.ekoanhovo.org